Alsó-Lendva. 1903. Nyolczadik évfolyam 29. szám. Vasárnap, julius 19.

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára
Egész évre . . 8 kor
Fél évre . . 4 „
Negyed évre . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő, laptulajdonos és kiadó:
BALKÁNYI ERNŐ.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utcza.
Hirdetések díjszabás szerint.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Még egyszer az önálló vámterület.

A helyzet úgy alakult, hogy ismét előtérbe lepett az önálló vámterület kérdése, dacára annak, hogy azt hittük már, hogy el van már döntve ez a kérdés. De fordult a kocka, az az illetékes faktor, aki Ausztriával a közös vámterület dolgában megállapodott egyelőre letünt a szereplés szinpadáról s az országgyülésen megint hadi jelszó lett az önálló vámterület.

A megváltozott helyzetnek ezt a nyilvánulását mi öszinte örömmel üdvözöljük és sok eredményt várunk tőle. Az ország annak idején hatalmasan megnyilatkozott az önálló vámterület mellett, a hány kereskedelmi vagy ipari faktor csak van Magyarországon, az mind az önálló vámterület híveinek vallotta magát. De az egyhangu megnyilatkozást elpakolták a politikában s az ország kénytelen kelletlen mondott le tiz esztendőre kereskedelmi és ipari haladásáról.

Ez a lemondás azonban most már nem aktuális, a régi megállapodások nem kötnek és ismét teljes erővel indulhat meg az akció az önálló vámterület kivivására és dacára a sulyos válságos állapotnak, mely ólomsullyal nehezedik az intéző körökre — nem a siker reménye nélkül.

Elnémultak már az aggályoskodók is, azok, akik az önálló vámterületről Magyarország földjének termését féltették s hirdették, hogy ha mi megvámoljuk a brünni gyáros posztóját, az osztrákok viszont lehetetlenné teszik, hogy ami buzánk hozzájok kerüljön. Ez nevetséges érv volt. Ismeretes a cseh-osztrák gyülölet a magyarság ellen. Most, amidőn még in floribus van a közös vámterület, egyre agitálnak odaát a gyülölt magyar liszt ellen. Nem veszik figyelembe azt, hogy mi évente vagy négyszáz millióval adózunk az ő iparuknak, s hogy ők már századokon át valóságos bérlői minden magyar iparnak. Nem veszik figyelembe azt sem, hogy csakis Magyarország közelségének és a közös vámterületnek köszönheti, hogy Ausztria népének élelmezése aránylag olyan olcsó. Ők csak azt látják vak gyülöletükben, hogy osztrák pénzt adunk magyar buzáért meg lisztért s ezt a pénzt irigylik tőlünk. De hasztalan agitálnak, mozgatnak meg minden követ, rá vannak szorítva a magyar föld terményeire, melyeket olyan olcsón, gyorsan és oly kiváló minőségben kapnak, mint sehol másutt. Vesznek tőlünk, mert muszáj nekik. A helyzet tehát az, hogy jobban nem gyülölhetnek s erősebben nem agitálhatnak terményeink ellen az önálló vámterület idején sem, mint ahogyan azt most teszik — de mint már emlitettem hasztalanul. Ezzel önmagától semmisül meg az ez irányban aggályoskodók félelme.

Egészen más, sokkal előnyösebb ami helyzetünk. Ha a retorzió politikájával akarnánk élni Német, Franczia vagy Angolországból csak olyan olcsón szerezhetjük be szükségleteinket, mint Ausztriából. Sőt még olcsóbban is, mert mi nem sulytanók oly nagy vámmal a külföldi iparcikkeket, mint most, mikor ezt a közös vámterületben Ausztria érdeke követeli.

De hasonlíthatatlanul nagyobb előny az lenne, ha rohamosan emelkednék és erősbödnék a magyar ipar és kereskedelem, amely soha még olyan pangásban nem leledzett, mint most. A pénz, amely kamat mellett pihen a kasszák fenekén, egyszeribe napvilágra jönne s a milliók mint a száraz tájon az áldásos eső, virulást, munkát és forgalmat teremtenének mindenfelé. Azt mondják, nincs nálunk pénz. Dehogy nincs. Irtóztatóan nagy pénzek hevernek nálunk ugy, hogy hasznaikat csak egy-két ember látja. Ha ez a pénz jól jövedelmező ipari és kereskedelmi vállalatokban helyeztetnék el gyümölcsözőleg, ez egyedül megoldana nagy részben a magyarországi szociális kérdéseket s uj pezsgő életet vinne közgazdaságunkba és társadalmunkba.

TÁRCA.

Pásztoróra.

Az „Alsó-Lendvai Hiradó" eredeti tárcája.

Ebedután a hölgyek a fürdőszálloda hüs szobáiba menekültek egy kis szieszátára, mi ferfiak pedig — a rendes kompánia — kün a verandán szürcsültek a kalandokkal füszerezett illatos mokkát.

Ismet Feller beszélt, az elegáns világlatott Feller, ki miként már emlitettem gyülölte a szebbik nemet s igy természetesen ezuttal is a nőről csevegett. Szivesen hallgattuk. Érdekes dolgokról beszélt mindig s plasztikus előadásában szinte megelevenedtek előtünk az egyes képek. Szinte éreztük a leanderok illatát, gyönyörködtünk a szerelmes feszkek hősnőiben s vele együtt végig kalandjait. Arról beszélt, hogy nincs olyan férfi kinek életében legalább egy nő szerepet ne játszanék s hogy a legsavanyubb kedelyü ember életében is vannak szerelmes pillanatok, amelyek melyebb nyomot hagynak lelkében amelyek édes, vagy bus emléki késő vénségeik kiserik.

— Az ember azt hinné, hogy magadról beszélsz, jegyezte meg Pataky gunyosan.

— Eltaláltad. Én se vagyok kivétel. Én is voltam szerelmes, legalább egyszer s az emlékeim, melyek szerelemhez fűződnek a legszomorubbak közül valók, mert hirtelen, mindegy deljes ülestre gyult ki bennem a szikra, mert nagyon szerettem, anélkül, hogy e szerelem igazi édességet csak egy pillanatra is élvezhettem volna. Nem maradt, csak egy féléra szomoru emléke belőle.

— Halljuk! Halljuk! hangzott az asztal körül.

— Nem lesz nagy gyönyörüségtek belőle, szólt maga elé merengve Feller. Kis szünet után pedig igy folytatta:

— Akkoriban Del Amerikát barangoltam végig. Lovon mindössze egy kisérővel vagtam át az Amazont kisérő és rengetegen s Rio de Janeiróbol vasuton igyekeztem tovább Buenos-Aeresig ahol egy barátommal volt találkozom. Tikkasztó volt a hőség s estefele, egy kisebb állomason kénytelen voltam kiszállani, hogy valami itallal frissitsem föl elernyedt idegeimet. Éppen at akartam a pályatesten a vasuti vendeglő felé, mikor mögöttem, lágy dallamos hangon spanyolul megszólalt valaki:

— Uram, kérem.

Megfordultam. Gyönyörü, fiatal leányarc mosolygott rám az egyik kupé ablakából. Arcon nyilván elárulta gyönyörködésemmel, mert a hölgy melyen elpirult s kissé habozva, halkan halkan szólalt meg ismet.

— Nem érzem jól magam uram. Megöl ez a forróság s annyi erőm sincs, hogy le menjek. Ha nem terhelem vele, arra kérnem, hozzon valami frissitőt.

Kevés idonk volt. Nem is feleltem. Berohantam a vendeglőbe s egy pere mulva egy üveg pezsgővel s gyümölcsesel tértem vissza a szép ismeretlen kupejához. A leány ott ült a kupé pamlagan, az ablak mellett s mosolyogva köszönte meg mikor a telt pezsgős poharat feleje nyujtottam. Mialatt a gyönyörö italt szürcsölgette időm volt közelebbről megnézni. Most láttam csak, mily gyönyörü teremtes. Alig lehetett tizenhét esztendős, s egész lenyebol a fiatalság üde, hódító bája áradt felem. Könnyü, világos ruhaja odatapadt gyönyörü teremtéshez s a legklasszikusabb idomokat sejtette. A fő pedig a legszebb volt amit valaha alomban, vagy festve láthattam. Halvány, finom arcait hullámos barna haj keretezte, a hőfeher homlok alatt pedig a csudás kék szempár ragyogott s amint apró ajkai a pezsgőt szürcsölgettek gyönyörü feher fogsora villant elő.

Életemben először zavart meg egy nő látása ennyire. Szotlanul gyönyörködtem benne s zavaromban bemutatkozni is elfeledtem. Delejes áram tartotta fogva minden idegemet s abban a pilla

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Üdvözöljük tehát az önálló vámterület feltámadt eszméjét s ha kell ismét a porondra fogunk állami érte!

HIREK.

— **Tiszteletbeli szolgabiró kinevezése.** Vármegyénk főispánja Barkóczy László végzett joghallgatót tiszteletbeli szolgabírónak nevezte ki.

— **Kinevezés.** A győri ítélőtábla elnöke Body Aladár végzett joghallgatót, zalaegerszegi lakost a tábla kerületebe díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Horváth Lajosne ovonó** a „Csipkes"-ben emiszett vendegló kerti helyiségeben vasárnap, 1903. augusztus hó 2-án óvodavizsgát tart, mely 4 órakor veszi kezdetét. Vizsga után tánc lesz. Belépti díj 36 fillér, mely a játékszerek fedezésére és kiadásokra fordíttatik. Külön meghívó nem lesz.

— **A baksai önk. tűzoltó-egylet** 1903. évi augusztus 14-én a Mayer Ignác-féle vendegló kerti helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyjegy 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér. Kezdete d. u. 5 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Állami állatorvosok véglegesítése.** Zalamegye m. kir. állatorvosai közül a következők nyertek véglegesítést: A X. fizetési osztályban: Mayer Otto (Zalaegerszeg) Viasz József (Zalaszentgrót). A XI. fizetési osztályban: Lange Kelemen (Perlak), Viasz Nandor (Csáktornya), Lazar Izidor (Keszthely, Szenthe Ferenc (Nagykanizsa), Fürst Sandor (Nagykanizsa), Horvat Karoly (Alsólendvai), Fodor Vilmos (Letenye), Sugár Jakab (Sümeg). — Továbba véglegesitest nyert meg a XI. fizetési osztályban: Láng János (Tapolca) m. kir. állatorvos-gyakornok.

— **Az elkésett sorozások.** Megbízható forrásból vesszük a következő érdekes hírt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő ujoncok jövő év januar 1-én fognak bevonulni. Az intézö körök, mivel e kérdés már aktualis lett most azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságolják e. Általánosabb az a vélemény, hogy a már teljesen kikepzett katonák szolgálati idejét — tekintve, hogy az törvénytelen is volna — nem hosszabbítják e helyett januar 1-ig berendelik a póttartalékosok egy részét. Az ujoncok bevonulása idején, januar és febr. hónapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s igy a tel folyaman csak elméleti kiképzésre szorítkoznak, a gyakorlati kiképzés pedig marciusban történik meg. November 1-jeről igy a katonák felesketése is elmarad s az ünnepséges eskü a kiképzett ujoncok április 1-én fognak letenni.

— **Közigazgatási tanfolyam hallgatók internátusa.** Szombathely város a kulturális haladásban mindig tiszteletre méltó helyet foglalt el. Ujabban a szombathelyi közigazgatási tanfolyamnak, ezen igazán szépen fejlódó intezetnek, hozott nagy áldozatot, a mi lehetove teszi egy internatus felalhitását. A tervek már a minisztériumban vannak s mint értesülünk, a szombathelyi közigazgatási tanfolyam internatusa, hol a szegenyebb sorsu hallgatók ingyenes teljes ellátást nyernek, — a folyó tanevre megnyílik; a községi közigazgatas jövendő munkás ezen intezetben kényelmes otthont találnak.

— **A bellatinczi polgari olvasókör** f. hó 12-én a kör helyiségében, sikerult hangverseny nyel egybekötött megnyitó ünnepélyt rendezett, amelynek tiszta jövedelme a kör könytára gyarapitasara fog fordíttatni. A tiszta jövedelem 45 korona; a felülfizetések nyugtázását a „Budapesti Hirlap" közölte. Jelen volt nagy videki közönség, közte a murasszombati és Alsólendvaiak nagyobb számban képviselve. A hangverseny sikeret emeltek a t. videki szereplók (Romesák A. k. a. zongora jateka — Piacsek I. és Neusiedler M. urak hegedü jateka Csiszár J. ur zongora kisereteivel — Metzker M., Csiszár J., Ratkol T. és Piacsek J. urak negyes énekkara), és a szives közreműködésükert is ezuton hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Hadgyakorlat Zalavármegyeben.** Tapolcan és videken julus 22-tol 29-ig negy honved gyalogezredet központosítanak. — A 16-ik gyalogezred, amelynek létszáma 66 tiszt és 774 ember, a 20-ik ezred amelynek létszáma 52 tiszt és 721 ember, továbba a 81 és 82 honved dandár törzs, valamint ezen kerületi honved foparancsnokság állományába tartozó tábornokok, törzs és főtisztek Tapolcan lesznek elszállásolva. A 17-ik honvéd gyalogezred, amely 72 tisztből és 731 emberből áll. Diszelben; a 18-ik honvéd gyalogezred, amelynek létszáma 49 tiszt és 487 ember Gyulakeszíben szállásoltatnak el. A gyakorlatokon részt vesznek: Klobuschár Vilmos altábornagy, Brauner József vezérkari alezredes, Pernecky Jenő vezérkari őrnagy, Gaudernak József altábornagy, Nagy Pál őrnagy, Arnótfalvy István ezredes, Kelcz Zsigmond ezredes, mint a magasabb parancsnokság tisztjei.

— **Fontos háziasszonyoknak.** Nem titok, hogy ezidőszerint a legjobb ruhakészítő az Uranos kék, melyből néhány csepp elég a fehérneműek kékítésére. Keves háztartás és mosóintézet van ma már az országban, hol kékítő szer gyanánt nem az Uranos kéket használnák.

— **Lepfene.** Bányavár községben szórványos lépfene állapittatván meg, ennek következtében Bányavár, Mura-Szerdahely, Murasiklós, Muraszentkereszt községekből lovakat, szarvasmarhákat és juhokat Ausztriába, illetve a külföldre augusztus hó 14-ig szállitani nem lehet.

— **A mező-sör ellen.** Ismeretes az a rombolo hatás, melyet a mező-sör mértekletlen élvezése gyakorol az emberre ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben. Mivel az alsólendvai esperesi kerület egyik-másik községében szinten el van terjedve a káros mezsör ivás, a szombathelyi megyespüspök megkereste Zalavármegye törvenyhatóságát a mezsör kimérésének korlátozása érdekeben. Zalavármegye felterjesztésére a belügyminiszter felhívta a vármegye közönséget, hogy miután a mezsör kimérése, vagy forgalomba hozatala a pénzügyminiszter illetékes véleménye szerint pénzügyi szempontból meg nem akadályozható a törvenyhatóság területén, orvosrendőri szempontból ellenőrizztesse a kimérésre kerülő mezsört s az esetenként szükséges vizsgálatok eredményeihez képest eljárván, eljárása sikererő annak idején tegyen neki is jelentést. — Zalavármegye alispánja a járási hatóságoknak ily értelemben adott utasitást.

— **Badacsonyvidéki Bortermelők Szövetsege.** A Balatonmelléki szőlővidek bortermelői által megalapitott szövetség junius 20-án tartotta Tapolczán valaszló közgyüléset Hertelendy Ferenc orsz. képviselő elnöklete alatt. A közgyülesen megjelent 400 szövetségi tag közfelkiáltással Handlery Gusztáv földbirtokost, a borellenőrző bizottság tagját valasztotta meg ügyvezető igazgatóvá es ennek helyettesévé Frisch László szőlőnagybirtokost. Az igazgatóság tagjaivá választattak: Ley József plebános, Kovács Vilmos dr. ügyvéd, Fischer Gyula dr. takp. igazgató, Tus Antal vinceller iskolai igazgató és zalamegye szőlőfőfelügyelője, Takács Jenő kir. közjegyző és Baró Puteány Géza nagybirtokos. Penztárnok lett Weiler Ignác. Ezenkívül 50 valasztmányi es 6 számvizsgáló tag is megválasztatott. A szövetség székhelye Tapolcza és működéset f. hó 1-en kezdte meg, mely odáranyul, hogy a borternelok es borvevők közötti üzletkötest közvetitse es elenkitse. A borkereskedők es vendeglősök rokonszenvvel es erdeklődéssel viseltetnek ezen szövetség iránt, mely hiszünk abban hogy a borkereskedők es vendeglősök bevasárlasi munkajat megkönyiteni akarja es nem szándekozik más szövetkezetek példajára a kereskedőkkel versenyezni.

— *Orvosi körökben* már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserüvíz valamennyi hasonló vizet, tartos hashajtó hatása es emitesre méltó kellemes izenel fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk hatarozottan Ferencz József keserüvizet.

— **Megint egy csoda.** Egy-egy vallasi fanatizmusban szenvedo beteg ezer es ezer embert felre vezet. A boldogságos szüz ma itt holnap ott jelen meg a beteg agynak kaprázatában. — Most nem messze tőlünk, Somogymegyében jelen meg ujbol a szüz anya kepe, hogy intse a népet. Biedermann Rezső báró Szt-Márton pusztajának közeleben egy kis liget van. A ligetben egy kis forras fakad. Ennek a tükrében látta meg először a boldogságos szüzet Kazány József 17 éves pásztorfiu. A szüz kiszállt a vizből és egy mogyoro bokron helyezkedett. Itt gyönyörködött benne Kazány József es ezóta mindennap deli 1 es 2 óra között ott látja a mogyoro-bokron a szüz anya alakjat kek selyem ruhaban. Kazány látomanyanak csak hamar hire terjedt es ma már ezrivel zarandokol a nép a jelzett helyre. A nép közül eddig meg senki sem látta a csodát. Minden ember felö hittel kéri Kazány Józsefet, mutassa meg neki is merre ül a boldogságos szüz. — A mogyorobokor körül álló fakat es cserjéket a nép teleakgatta virágfüzerekkel es imádkozva várják, hogy a csoda előttük is megnyilatkozzék. — A szentmártoni csoda a legnagyobb bosszusagot az uradalmi kasznarnak szerzi, mert a seregestül tódulo tömeg alapos pusztitast vegez a mezőkben. Vatkó József kasznár a csendőrsegnel jelentést tett erről, hogy a tovabbi zarandoklasnak vege szakadjon. Kazány József pásztorfiut orvosi megfigyelés alá veszik, mert a nép józanabjai is azt tartjak felöle, hogy megbolondult.

---

natban elvittem, hogy a szerelem mint a villám lobbanása, hirtelen foghatja meg az ember szivét. A leany megerezte a halmet, melyet szepsége ram tett s talán, hogy zavarat palastoja, vagy mert tenyleg szenvedett, azzal a mentsegzel, hogy nagyon bagyadt felig a pamlag parnajara dölt s behunyta szemeit.

Alkonyodott, a fák s a dombok mint meganuyi halvány árnyek suhantak el az ablak elött, s a hos szello, mely rajta beáradt szep ismeretlenem barna fürteivel játszadozott. Nem is akartam zavarni s a kupé tulso sarkaba huzodtam. Onnan gyönyörködtem a szép leanyban. Arcanak körvonalai lassanként elmosodtak a felhomalyban. Hirtelen ugy tünt fel elottem, mintha az a csudas kék szempár ragyogna felem a sötetbol, az ajkak is megnyiltak s a hófeher fogsor szinte villagitott. Az a szep fej pedig, mikentha hivogatoan bólintott volna felém. A ver fejembe szokott; Éreztem, hogy soka nem tudnek ellentallni a csabitasnak. A vonat zakatolasa is elkabitott. Azt hittem hallucinalok. De nem, tisztan lattam a csillogó csalogato bolingatasat. Tehát csakugyan ebren volt s hitt. De miert is volna lehetetlen. Nem vagyok valami szörnyeteg s abban a forró levegóben a nö vére is lázasabban lüktet. A józansag elhagyott s egy pillanattal késöbbott terdeltem a lany elött. Megöleltem s csókot nyomtam ajkaira, azután iszonyodva, hörgö kiáltassal ugrottam föl . . .

Feller arca szinte elfordult a fajdalmas viszszaemlékezestöl, mikor halkan befejezte:

— Az az ajk joghideg volt, azok a kék szemek üveges merevseggel bámultak ram. Halottat csókoltam meg.

Egy pillanatig hallgatott, aztan szomoruan tette hozzá:

— Látjátok fiuk, azóta folyton kisértenek azok a holt vonások, azóta nem tudok nöre szeralemmel tekinteni.

HALÁSZ ZSIGMOND.

Nyilt levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztőség.

Kérem szíveskedjék az alábbi sorokat b. lapjának legközelebbi számában közzé tenni, melyért eleve köszönetemet fejezem ki.

Úgy biszem, minden békés polgárnak terhes napi fáradalmai után jól esik az édes pihenés. De ugy látszik, hogy ez a nyugalom városunkban nincs meg, mert majd napról-napra ismétlődnek az éjjeli csendháborítások. Reménylem, hogy a polgárság joggal követelheti ezek megszüntetését. Ez okból figyelmébe ajánlom a t. városi hatóságnak, hogy a rendzavargások megszüntetésére minden kitelhető módot elkövessen.

Egyuttal felkérem a t. főszolgabiró urat, hogy a — nagyrészben — cseléd ség által okozott éjjeli csendháborítások meggátlása végett egy éjjeli razziát tartani — s ennek keresztül vitelével a helybeli m. kir. csendőrséget megbizni szíveskedjék.

Egy helybeli polgár.

Közgazdaság.

A seprőcirok termeléséről.

A seprőcirok megfelelő viszonyok mellett termelve legjövedelmezőbb növényeink közé tartozik

s mégis rendszeres termelésével csak egy-két gazda foglalkozik. Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy termelésével kevesen vannak tisztában s úgy annak nem igen mernek neki fogni.

A cirok általában megterem azon határig, ameddig a tengeri biztosan beérik, sőt a legigényesebb fajtaju az olasz seprőcirok is beérik ott hol a korai tengeri biztosan termelhető. Mint igénytelenebb növény a talajban sem túlságosan válogatós, sőt lehet mondani, hogy rosszabb talajokon is termelhető. Vethető agyagos, vizenyős talajokra is, csak a sivár homokon, tőzegen és szikes talajokon bizonytalan a termelése. Vetés-forgóba könnyű a cirkot elhelyezni; következhetik takarmanyfélék kapa-növények, gabonafélék után, csak saját maga után nem czélszerű vetni, mivel a talajt nagyon kiháználja, kiszáritja és későn hagyja el. Termelni azonban csak az olasz seprőcirkot érdemes, mivel a közönséges cirok a mai viszonyok között nem igen számithat piacra. Termelése a tengeri termelésével leginkább megegyezik. Legcelszerübb a tengerivetés befejezte után április végen, május elején, ezéllag közepén vetni. A tragyat legjobb elővetemenye alá adni, ha azonban ez nem lehetséges, csak mérsékelt mennyiségben szabad alá alkalmazni 120—150 m/m. mert a túlságos tragyázás káros befolyással lehet a szakálminőségere. A mesterséges tragyák közül a foszforsav hatása igen szembetűlő, növeli a termest és kitűnő hatással van annak minőségere. 62 cm. sor és 30 c/m növénytávolságra vetik, mert szélesebb sorokba vetve a szakál eldurvul, kisebb sortavolnál pedig keves a termés. Apolása kétszeri kapálásból, egyezésből és töltögetésbol áll, mely utóbbi akkor végzendő, midőn a cirok a 80—100 cm. magasságot elérte. Aratása a mag megborulása és a szakál megsárgulása alkalmával eszközlendő. Melléktermenye a mag, a mely jó abraktakarmany. Termese 5—7 m/m. szakál, 8—18 m/m mag kh-ként.

Általánosan ezek a legfontosabb tudnivalók a seprőcirok termeléséről.

CSARNOK

BIHÁCS.

— Történeti beszély 1592. évből. —

irta: *egyházasbükki Dervaries Kálman.*

(Folytatás).

Két török tiszt Batalics és neje felé is közelített, s amint oda ertek, az egyik szemtelenül meg csipte ujjaival Ilica arcát, s azt kérdé Batalicstól: „Ez nővered?"

„Nem nővérem, hanem törvényes felesegem" válaszolá Batalics nejét magához vonva, aki felelmeben amugy is simult hozzá.

„Ah feleséged,ily fiatal, ily gyermekies" — válaszolá a török tiszt — „oly gyönyörü, oly ragyogó szépségü a nőd, mikép azt kell hinnem, hogy te a menyorszagot loptad meg. Én halálosan szerelmes vagyok e gyönyörü nőbe, add el nekem, sok pénzt fizetek neked érette, mert nekem ot minden áron birnom kell!"

„Meghiszem, hogy tetszik, nekem is tetszik, azért vettem nőül" — válaszolá Batalics a szemtelenkedő török tisztnek, aki Ilicát erővel megfogni akarta — „én pénzért nem adhatom el neked, mert minket a házasság szentsége elválhatlanul köt egymáshoz, de, ha ez nem volna is, én feleségemtől az egész világért sem válok meg!"

„Majd lesz reá gondom" — válaszolá a török tiszt, aki mintegy 26 éves szép barna ferfiu volt, s aztán a vár kapujához ment, s Lamberg melle állt.

„Gyönyörü egy nő az ott" — mondá Lambergnek Batalicsék felé mutatva — „Istenemre mondom, hogy szebbet meg nem láttam az életben, szeretném őt birni".

„Ah!" — gondolá magaban Lamberg ravaszul mosolyogva, — „ez éppen kapora jött" — aztán fenhangon ezt válaszolta a fiatal tisztnek, aki Szokolovics Ozmán volt: „erővel is el kell tőle venni, ugy is bihácsi leány, szülői itt birtokosok".

„Igen?" — mondá a török tiszt — „no majd lesz reá gondom!"

Erre aztán egyszerre peregni kezdtek a dobok, Lamberg varparancsnok a gyülekező őrséget sorba állitá s kijelenté, hogy miután Bihácsot Hassan basának átadta, azt ezennel elhagyni fogják és Szlunba mennek, s miután a kegyelmes basa az általa használt tiz hajót átengedte az Ozmán at a túlsó partra szállásra, az őrség pedig valamennyit nem igenyli, a fennmarado hajókat a Bihácsbol netán kiköltözni akaró polgároknak rendelkezésére bocsájtja.

Ezután vezenyszavára az őrséghez tartozók, nejeikkel s ezeltag családjukkal az Unna partjára mentek s a hajókra szálltak.

„Siessünk mi is kedves ferjem!" — mondá remegve Ilica ferjenek — „nézd az a szemtelen tiszt most is reám vigyorogva reszketek, hagyjuk itt ezen most már bűnfeszekké változott Bihácsot!" s aztán ferjenek karjaba erosen betakaposkodva siettek az Unna partjára s ott a hajoba szálltak.

„Utanatok megyek!" — kiáltá utánuk Szokolovics Ozmán török hadnagy, kezével integetve — „mert enyimnek kell lenned minden áron!"

Igy jutott ezen kies fekvesu város, mely falai, tornyai a ferenczek egyháza s zárdaja s több jelse harcos és vezér temetkezésérol híres, s melyet öseink annyi izgalmas s verrel megtartottak, árulás folytan a török hatalmába. *).

Szegeny Bihács! Magyar lett erösse . . . . s német lett árulod!!

Még hátra van az árulás következményeinek befejező drámai resze.

Amint a hajók a túlso partnál kiköttöttek, már ott ant a Hassan basa által kirendelt Velehtán egy lovas dandarral, hogy a Bihácsból kivonulókat s menekülőket egy darabig elkiserje, nehogy a Bihács körül és távolabb is portyazó törökcsapatoktol bántodasuk legyen.

Alighogy Batalics és neje a hajobol a partra leptek, Ilica borzadva vette eszre, hogy a szemtelenül lolakodó Szokolovics Ozman török hadnagy is atjött a hajón s a lovas dandárhoz menven, egy gazdatlan paripara vetette fel magát.

Batalics is eszrevette azt s igy szólt nejéhez: Lattad? a pokolbeli sátán is itt van, őrizkedjünk tőle!"

„Bizzunk az Istenben s törhetlen hűségünkben!" — válaszola Ilica reszketve.

Ezután megindultak.

*) Istvánffy: „Magyarország története" ford. Vidovich György Debreczen 1867. 665. lap.

Egyszer egy magaslatra ertek, s amint ott megfordulva Bihács felé néztek, hát igazán borzasztó látvány tárult szemeik elé.

(Folytatása következik).

4387/1903. tlkvsz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy dr. Wollák Adolf végrehajtatónak, Jakab Iván végrehajtást szenvedő elleni 86 kor. 45 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbiróság területén levő; és Lippahöcz község határában fekvő:

a lippahöczi 298. sz. tjkvi 127. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbala Jakab Mártonne illetősegere $^1/_6$ rész 275 kor.,

489. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbála Jakab Mártonné illetősegére $^1/_6$ részére 226 kor., a 489. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbála Jakab Mártonné illetősegére $^5/_6$ részére 226 kor. kikiáltási árban; továbbá a lippahöczi 302. sz. tjkvi 477. hrsz. ingatlannak B. 1 a. Jakab Iván $^1/_6$ reszbeni illetősegére, mely jelenleg B. 8. a. Horváth Borbala Jakab Mártonne tlkvi tulajdonat kepezi 140 kor. kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1903. évi **julius** hó **28**-ik napján

d. e. 10 órakor Lippahöcz községében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-a at készpenzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-aban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1903. évi junius 1.

Az a.-lendvai kir. járóság mint telekkönyvi hatóság.

Csiszár, kir. albiró.

Törlesztéses kölcsön.

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy **földbirtokra kölcsönöket** az ország egyik **első pénzintézete** **által a lehető legelőnyösebb** feltételek mellett folyósitok.

Feltételek a következők:

I. 4% záloglevelek alapján		II. 4½% záloglevelek alapján	
10 évre szóló kölcsonnél	12 kor. 60 fill.	10 évre szóló kölcsonnél	13 kor. — fill.
15 „ „ „	9 „ 40 „	15 „ „ „	9 „ 70 „
20 „ „ „	7 „ 80 „	20 „ „ „	8 „ 15 „
25 „ „ „	6 „ 90 „	25 „ „ „	7 „ 25 „
30 „ „ „	6 „ 20 „	30 „ „ „	6 „ 55 „
40 „ „ „	5 „ 45 „	40 „ „ „	5 „ 80 „
50 „ „ „	5 „ — „	50 „ „ „	5 „ 40 „
60 „ „ „	4 „ 80 „	60 „ „ „	5 „ 20 „
65 „ „ „	4 „ 70 „	65 „ „ „	5 „ 15 „
70 „ „ „	4 „ 63 „	70 „ „ „	5 „ 10 „

fizetendő évente minden 100 korona után tőketörlesztésre és kamatra.

A 4% záloglevelek 96—97., a 4½% záloglevelek pedig 98—99 kor. készpénzben váltatnak be.

Bővebb felvilágositast barkinek szivesen nyujtok, megkeresésekre azonnal válaszolok.

Zalaegerszeg, 1903. évi julius hó.

Spitzer Hugó.

Üdvözöljük tehát az önálló vámterület feltámadt eszméjét s ha kell ismét a porondra fogunk állani érte!

HIREK.

— **Tiszteletbeli szolgabiró kinevezése.** Vármegyénk főispánja Barkóczy László végzett joghallgatót tiszteletbeli szolgabirónak nevezte ki.

— **Kinevezés.** A győri ítélőtábla elnöke Body Aladár végzett joghallgatót, zalaegerszegi lakost a tábla kerületébe díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Horváth Lajosne ovonó** a „Csipkes"-ben elmúlt vendegló kerti helyiségeben vasárnap, 1903. augusztus hó 2-án óvodavizsgát tart, mely 4 orakor veszi kezdetét. Vizsga után tánc lesz. Belépti díj 36 fillér, mely a játékszerek fedezésére és kiadásokra fordittatik. Külön meghivó nem lesz.

— **A baksai önk. tüzolto-egylet** 1903. evi augusztus 14-én a Mayer Ignác-féle vendegló kerti helyiségeben zártkörü táncmulatságot rendez. Belépti díj személyjegy 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér. Kezdete d. u. 5 orakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Állami állatorvosok véglegesítése.** Zalamegye m. kir. állatorvosai közül a következők nyertek véglegesitest: A X. fizetési osztályban: Mayer Otto (Zalaegerszeg) Viasz József (Zalaszentgrót), A XI. fizetesi osztályban: Lange Kelemen (Perlak), Viasz Nandor (Csáktornya), Lazar Izidor (Keszthely, Szenthe Ferenc (Nagykanizsa), Fürst Sandor (Nagykanizsa), Horvat Karoly (Alsolendva), Fodor Vilmos (Letenye), Sugar Jakab (Sümeg). — Tovabba véglegesitest nyert meg a XI. fizetesi osztályban: Láng János (Tapolca) m. kir. állatorvos-gyakornok.

— **Az elkesett sorozások.** Megbizhato forrásból vesszük a következő erdekes hirt: Most már befejezett teny, hogy az iden sorozas alá kerülo ujoncok jövö ev januar 1-en fognak bevonulni. Az intézö körök, mivel e kerdes mar aktualis lett — most azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságoljak e. Általánosabb az a velemeny, hogy a már teljesen kikepzett katonák szolgalati idejet — tekintve, hogy az törvenytelen is volna — nem hosszabbitjak e helyett januar 1-ig berendelik a póttartalékosok egy részet.

---

natban elvittem, hogy a szerelem mint a villám lobbanása, hirtelen foghatja meg az ember szivet. A leány megerezte a hatást, mivel szepsége ram tett s talán, hogy zavarat palastoja, vagy mert tenyleg szenvedett, azzal a mentseggel, hogy nagyon bagyadt febig a pamlag parnajara dölt s behunyta szemeit.

Alkonyodott, a fák s a domboк mint megannyi halvány árnyek suhantak el az ablak elött, s a hös szello, mely rajta beáradt szep ismerettelenem barna fürteivel játszadozott. Nem is akartam zavarni s a kupé tulso sarkaba huzodtam. Onnan gyönyörködtem a szep leányban. Arcanak körvonalai lassanként elmosodtak a félhomályban. Hirtelen ugy tünt fel elöttem, mintha az a csudas kék szempár ragyogna felém a sötétbol, az ajkak is megnyiltak s a hófeher fogsor szinte villajtott. Az a szep fej pedig, mikentha hivogatoan bólintott volna felém. A ver fejembe szökött; Éreztem, hogy soka nem tudnek ellentálni a csabitásnak. A vonat zakatolása is elkabitott. Azt hittem hallucinálok. De nem, tisztan lattam a csillogó csalogato bolingatasat. Tehát csakugyan ebren volt s hitt. De miért is volna lehetetlen. Nem vagyok valami szörnyeteg s abban a forró levegóben a nö vére is lázasabban lüktet. A józansag elhagyott s egy pillanattal késöbb ott terdeltem a lány elött. Megöleltem s csókot nyomtam ajkaira, aztán iszonyodva, hörgö kiáltassal ugrottam föl . . .

Feller arca sziute elforduit a fajdalmas viszszaemlékezestöl, mikor halkan befejezte:

— Az az ajk joghideg volt, azok a kék szemek üveges merevséggel bámultak ram. Halottat csókoltam meg.

Egy pillanatig hallgatott, aztán szomorian tette hozzá:

— Látjátok fiuk, azóta folyton kisértenek azok a holt vonások, azóta nem tudok nöre szerelemmel tekinteni.

HALÁSZ ZSIGMOND.

Az ujoncok bevonulasa idejen, januar és febr. honapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenseg a gyakorlati kiképzés s igy a tel folyaman csak elméleti kiképzésre szoritkoznak, a gyakorlati kiképzes pedig marcius ban történik meg. November 1-jeröl igy a katonák felesketése is elmarad s az ünnepséges esküt a kiképzett ujoncok április 1-én fognak letenni.

— **Közigazgatasi tanfolyam hallgatók internátusa.** Szombathely város a kulturális haladásban mindig tiszteletre méltó helyet foglalt el. Ujabban a szombathelyi közigazgatasi tanfolyamnak, ezen igazán szepen fejlodö intezetnek, hozott nagy áldozatot, a mi lehetöve teszi egy internatus felallitását. A tervek mar a minisztériumban vannak s mint értesülünk, a szombathelyi közigazgatasi tanfolyam internatusa, hol a szegenyebb sorsu hallgatók ingyenes teljes ellátást nyernek, — a folyó tanevre megnyilik; a községi közigazgatas jövendö munkás ezen intezetben kényelmes otthont talalnak.

— **A bellatinczi polgári olvasókör** f. hó 12-en a kör helyiségeiben, sikerult hangversennyel egybekötött megnyitó ünnepélyt rendezett, amelynek tiszta jövedelme a kör könyvtára gyarapitasara fordittatni. A tiszta jövedelem 45 korona; a felülfizetések nyugtazását a „Budapesti Hirlap" közölte. Jelen volt nagy videki közönseg, közte a muraszombati és Alsolendvanak magyobb számban képviselve. A hangverseny sikeret emeltek a t. videki szereplók (Romcsák A. k. a. zongora jateka — Piacsek I. és Neusiedler M. urak hegedü jateka Csiszár J. ur zongora kiseretével — Metzker M., Csiszár J., Ratkol T. és Piacsek J. urak negyes enekkara), köszönetét mond a rendezöseg.

— **Hadgyakoriatok Zalavármegyeben.** Tapolcan és videken julus 22-tol 29-ig negy honved gyalogezredet központosítanak. — A 16-ik gyalogezred, amelynek létszáma 66 tiszt és 774 ember, a 20-ik ezred amelynek létszáma 52 tiszt és 721 ember, továbba a 81 és 82 honved dandár törzs, valamint ezen kerületi honved foparancsnokság állomanyába tartozó tabornokok, törzs és főtisztek Tapolcan lesznek elszállásolva. A 17-ik honvéd gyalogezred, amely 72 tisztbol és 731 emberbol áll. Diszelben; a 18-ik honvéd gyalogezred, amelynek létszáma 49 tiszt és 487 ember Gyulakesziben szállásoltatnak el. A gyakorlatokon részt vesznek: Klobucsár Vilmos altábornagy, Brauner József vezérkari alezredes, Pernecky Jenö vezérkari őrnagy, Gaudernak József altábornagy, Nagy Pál őrnagy, Arnótfalvy István ezredes, Kelcz Zsigmond ezredes, mint a magasabb parancsnokság tisztjei.

— **Fontos háziasszonyoknak.** Nem titok, hogy ezidőszerint a legjobb ruhakékitö az Uranos kék, melyböl nehány csepp eleg a fehérnemüek kékitésere. Keves háztartas es mosointezet van ma már az országban, hol kékitö szer gyanánt nem az Uranos kéket használnák.

— **Lépfene.** Banyavár községben szórványos lépfene állapittatvan meg, ennek következtében Banyavár, Mura-Szerdahely, Murasiklós, Muraszentkereszt községekbol lovakat, szarvasmarhákat és juhokat Ausztriába, illetve a külföldre augusztus hó 14-ig szallitani nem lehet.

— **A méz-sör ellen.** Ismeretes az a rombolo hatás, melyet a méz-sör mértekletlen elvezése gyakorol az emberre ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben. Mivel az alsolendvai esperesi kerület egyik-másik községében szinten el van terjedve a káros mézsör ivás, a szombathelyi megyéspüspök megkereste Zalavármegye törvenyhatoságat a mezsör kimérésének korlatozása érdekeben. Zalavármegye felterjesztésére a belügyminiszter felhivta a vármegye közönseget, hogy miutan a mézsör kimérése, vagy forgalomba hozatala a pénzügyminiszter illetékes véleménye szerint penzügyi szempontbol meg nem akadályozható a törvenyhatosag területén, orvosrendori szempontbol ellenörizttesse a kimérésre kerülö mézsört s az esetenkint szükséges vizsgalatok eredményehez kepest eljarván, eljárása sikeréröl annak idején tegyen neki is jelentest. — Zalavármegye alispánja a járási hatóságoknak ily értelemben adott utasitast.

— **Badacsonyvidéki Bortermelók Szövetsege.** A Balatonmelléki szöllövidék bortermelói által megalapitott szövetség junius 20-án tartotta Tapolczán valaszló közgyülését Hertelendy Ferenc orsz. képviselö elnöklete alatt. A közgyülesen megjelent 400 szövetségi tag közfelkiáltassal Handlery Gusztáv földbirtokost, a borellenörző bizottság tagját valasztotta meg ügyvezető igazgatóvá es ennek helyettesévé Frisch László szölönagybirtokost. Az igazgatóság tagjaivá választattak: Ley József plebános, Kovács Vilmos dr. ügyvéd, Fischer Gyula dr. takp. igazgató, Tus Antal vinceller iskolai igazgató és zalamegye szöllöfelügyelője, Takács Jenö kir. közjegyző és Báro Puteany Géza nagybirtokos. Penztárnok lett Weiler Ignác. Ezenkivül 50 valasztmányi és 6 számvizsgáló tag is megválasztatott. A szövetség székhelye Tapolcza és működését f. hó 1-én kezdte meg, mely odairányul, hogy a borternelok es borvevök közötti üzletkötest közvetitse es elenkitse. A borkereskedök es vendeglösök rokonszenvvel es erdeklödéssel viseltetnek ezen szövetség irant, mely hivatását helyesen felfogva, a borkereskedök es vendeglösök bezasarlasi munkajat megkönyiteni akarja es nem szándekozik más szövetkezetek példajára a kereskedökkel versenyezni.

— *Orvosi körökben* már rég ismert teny, hogy a Ferencz József keserüviz valamennyi hasonló vizet, tartos hashajto hatasa es emlitesre melto kellemes izenel fogva, már kis adagban is tetemesen felülmuljа. Kérjünk hatarozottan Ferencz József keserüvizet.

— **Megint egy csoda.** Egy-egy vallasi fanatizmusban szenvedö beteg ezer es ezer embert felre vezet. A boldogságos szüz ma itt holnap ott jelen meg a beteg agynak káprázatában. — Most nem messze tölünk, Somogymegyében jelent meg ujbol a szüz anya képe, hogy intse a népet. Biedermann Rezsö báro Szt-Márton pusztajának közeleben egy kis liget van. A ligetben egy kis forras fakad. Ennek a tükrében látta meg elöször a boldogságos szüzet Kazany József 17 éves pásztorfiu. A szüz kiszallt a vizböl és egy mogyoro bokron helyezkedett. Itt gyönyörködött benne Kazany József es ezóta mindennap deli 1 es 2 óra között ott látja a mogyoro-bokron a szüz anya alakjat kék selyem ruhaban. Kazany látomanyanak csak hamar hire terjedt es ma mar ezrivel zarandokol a nép a jelzett helyre. A nép közül eddig meg senki sem látta a csodát. Minden ember felö hittel kéri Kazany Józsefet, mutassa meg neki is merre ül a boldogságos szüz. — A mogyorobokor körül alló fákat es cserjéket a nép teleakgatta virágfüzerekkel es imádkozva várják, hogy a csoda elöttük is megnyilatkozzék. — A szentmártoni csoda a legnagyobb bosszusagot az uradalmi kasznarnak szerzi, mert a seregestül tódulo tömeg alapos pusztitast végez a mezökben. Valko József kasznár a csendörsegnel jelentest tett erröl, hogy a tovabbi zarandoklasnak vege szakadjon. Kazany József pásztorfiut orvosi megfigyelés alá veszik, mert a nép józanabjai is azt tartjak felöle, hogy megbolondult.

Nyilt levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztőség.

Kérem szíveskedjék az alábbi sorokat b. lapjának legközelebbi számában közzé tenni, melyért eleve köszönetemet fejezem ki.

Ugy hiszem, minden békés polgárnak terhes napi fáradalmai után jól esik az édes pihenés. De ugy látszik, hogy ez a nyugalom városunkban nincs meg, mert majd napról-napra ismétlődnek az éjjeli csendháborítások. Reménylem, hogy a polgárság joggal követelheti ezek megszüntetését. Ez okból figyelmébe ajánlom a t. városi hatóságnak, hogy a rendzavargások megszüntetésére minden kitelhető módot elkövessen.

Egyuttal felkérem a t. főszolgabiró urat, hogy a — nagyrészben — csélédség által okozott éjjeli csendháborítások meggátlása végett egy éjjeli razziát tartani — s ennek keresztül vitelével a helybeli m. kir. csendőrséget megbizni sziveskedjék.

Egy helybeli polgár.

Közgazdaság.

A seprőcirok termeléséről.

A seprőcirok megfelelő viszonyok mellett termelve legjövedelmezőbb növényeink közé tartozik

s mégis rendszeres termelésével csak egy-két gazda foglalkozik. Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy termelésével kevesen vannak tisztában s így annak nem igen mernek neki fogni.

A cirok általában megterem azon határig, ameddig a tengeri biztosan beérik, sőt a legigényesebb fajtaju az olasz seprőcirok is beérik ott hol a kesői tengeri biztosan termelhető. Mint igénytelenebb növény a talajban sem túlságosan válogatós, sőt lehet mondani, hogy rosszabb talajokon is termelhető. Vethető agyagos, vizenyős talajokra is, csak a sivár homokon, tőzegen és szikes talajokon bizonytalan a termelése. Vetésforgóba könnyű a cirkot elhelyezni; következhetik takarmanyfélék kapa-növények, gabonafélék után, csak saját maga után nem czélszerű vetni, mivel a talajt nagyon kihasználja, kiszáritja és későn hagyja el. Termelni azonban csak az olasz seprőcirkot érdemes, mivel a közönséges cirok a mai viszonyok között nem igen számithat piacra. Termelése a tengeri termelésével leginkább megegyezik. Legcélszerübb a tengerivetés befejezte után április végén, május elején, esetleg közepén vetni. A trágyat legjobb elővetemenye alá adni, ha azonban ez nem lehetséges, csak merészkell ugyanisvégben szabad alá alkalmazni 120—150 m/m. mert a túlsagos trágyázás káros befolyással lehet a szakálminőségere. A mesterséges trágyak közül a foszforsav hatása igen szembeötlő, növeli a termest és kitünő hatással van annak minőségere. 62 cm. sor és 30 cm növénytavolsagra vetik, mert szélesebb sorokba vetve a szakál eldurvul, kisebb sorközönál pedig kevés a termes. Apolása kétszeri kapálásból, egyszesből és töltögetésbol áll, mely utóbbi akkor végzendő, midőn a cirok a 80—100 cm. magasságot elérte. Aratása a nap megborulása és a szakál megsárgulása alkalmával eszközlendő. Melléktermenye a nap, a mely jó abraktakarmany. Termese 5—7 m/m. szakál, 8—18 m/m nap kh-kert.

Általánosan ezek a legfontosabb tudnivalók a seprőcirok termeléséről.

CSARNOK

BIHÁCS.

— Történeti beszély 1592. évből. —

Irta: *egyházasbükki Dervarics Kálmán.*

(Folytatás).

Két török tiszt Batalics és neje felé is közeledett, s amint oda értek, az egyik szemtelenül meg csipte ujjaival Ilica arcát, s azt kérdé Batalicstól: „Ez nővered?“

„Nem nővérem, hanem törvényes feleségem“ válaszolá Batalics nejet magához vonva, aki felelmében amugy is simult hozzá.

„Ah feleséged,ily fiatal, ily gyermekies“ — válaszolá a török tiszt — „oly gyönyörü, oly ragyogó szépségü a nőd, mikép azt kell hinnem, hogy te a menyorszagot loptad meg. En halálosan szerelmes vagyok e gyönyörü nőbe, add el nekem, sok pénzt fizetek neked érette, mert nekem öt minden áron birnom kell!“

„Meghiszem, hogy tetszik, nekem is tetszik, azért vettem nőül“ — válaszolá Batalics a szemtelenkedő török tisztnek, aki Ilicát erővel megfogni akarta — „en pénzért nem adhatom el neked, mert minket a házasság szentsége elválhatlanul köt egymashoz, de, ha ez nem volna is, én feleségemtől az egész világért sem válok meg!“

„Majd lesz reá gondom“ — válaszolá a török tiszt, aki mintegy 26 éves szép barna ferfiu volt, s aztán a var kapujához ment, s Lamberg melle állt.

„Gyönyörü egy nő az ott“ — mondá Lambergnek Batalicsék felé mutatva — „Istenemre mondom, hogy szebbet meg nem láttam az életben, szeretném öt birni“.

„Ah!“ — gondolá magában Lamberg ravaszul mosolyogva, — „ez éppen kapóra jött“ — aztán fenhangon ezt válaszolta a fiatal tisztnek, aki Szokolovics Ozmán volt: „erővel is el kell tőle venni, ugy is bihácsi leány, szülői itt birtokosok“.

„Igen?“ — mondá a török tiszt — „no majd lesz reá gondom!“

Erre aztán egyszerre peregni kezdtek a dobok, Lamberg várparancsnok a gyülekező őrséget sorba állitá s kijelentié, hogy miután Bihácsot Hassan basának átadta, azt ezennel elhagyni fogják és Szluinba mennek, s miután a kegyelmes basa az általa használt tiz hajót átengedte az Unnán át a túlsó partra szállásra, az őrség pedig valamennyit nem igenyli, a fennmaradó hajókat a Bihácsbol netán kiköltözni akaró polgároknak rendelkezésre bocsájtja.

Ezután vezényszavára az őrséghez tartozók, nejeikkel s esetleg családjukkal az Unna partjára mentek s a hajókra szálltak.

„Siessünk mi is kedves ferjem!“ — mondá remegve Ilica ferjének — „nézd az a szemtelen tiszt most is reám vigyorogva részketek, hagyjuk itt ezen most már bünfeszekké változott Bihácsot!“ s aztán ferjének karjába erősen betakapaskodva siettek az Unna partjára s onnan a hajóba szálltak.

„Utánatok megyek!“ — kiáltá utánuk Szokolovics Ozmán török hadnagy, kezével integetve — „mert cayimnek kell lenned minden áron!“

Igy jutott ezen kies fekvésü város, mely falai, tornyai a terencsek egyháza s zárdaja s több jelse harcos és vezér temetkezésről híres, s melyet őseink anyai izzadság s vérrel megtartottak, árulás folytán a török hatalmába. *).

Szegény Bihács! Magyar tett erősse . . . s német lett árulod!!

Még hátra van az árulás következményenek befejező dramai része.

Amint a hajók a túlso partnál kiköttöttek, már ott ült a Hassan basa által kirendelt Velehtán egy hivas dandarral, hogy a Bihácsbol kivonulókat s menekülőket egy darabig elkisérje, nehogy a Bihács körül és távolabb is portyázó törökcsapatoktol bántodásuk legyen.

Alighogy Batalics és neje a hajóbol a partra léptek, Ilica borzadva vette észre, hogy a szemtelenül tolakodó Szokolovics Ozman török hadnagy is átjött a hajón s a lovas dandárhoz menven, egy gazdátlan paripara vetette fel magát.

Batalics is észrevette azt s igy szólt nejehez: Láttad? a pokolbeli sátán is itt van, őrizkedjünk tőle!“

„Bizzunk az Istenben s törhetlen hüségünkben!“ — válaszolá Ilica reszketve.

Ezután megindultak.

*) Istvánffy: „Magyarország története“ ford. Vidovich György Debreczen 1867. 665. lap.

Egyszer egy magaslatra értek, s amint ott megfordulva Bihács felé néztek, hát igazán borzasztó látvány tárult szemeik elé.

(Folytatása következik).

4387/1903. tlkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Wollak Adolf végrehajtatónak, Jakab Iván végrehajtást szenvedő elleni 86 kor. 45 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbiróság területen levő; és Lippahocz község határában levő:

a lippahoczi 298. sz. tjkvi 127. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbala Jakab Mártonne illetőségere $^1/_6$ rész 275 kor.,

489. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbála Jakab Mártonné illetőségére $^1/_6$ részére 226 kor., a 489. hrsz. B. 2. a. Jakab Iván jogutóda B. 8. a. Horváth Borbála Jakab Mártonné illetőségére $^1/_6$ részére 226 kor. kikiáltási árban; továbbá a lippahoczi 302. sz. tjkvi 477. hrsz. ingatlannak B. 1 a. Jakab Iván $^1/_6$ részbeni illetőségére, mely jelenleg B. 8. a. Horváth Borbála Jakab Mártonne tlkvi tulajdonát képezi 140 kor. kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1903. évi **julius** hó **28**-ik napján

d. e. 10 órakor Lippahoczközségében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpenzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-aban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1903. évi junius 1.

Az a.-lendvai kir. járóság mint telekkönyvi hatóság.

Császár, kir. albiró.

Törlesztéses kölcsön.

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy **földbirtokra kölcsönöket** az ország egyik **első pénzintézete által a lehető legelőnyösebb** feltételek mellett folyósitok.

Feltételek a következők:

I. 4% záloglevelek alapján		II. 4½% záloglevelek alapján	
10 évre szóló kölcsönnél	12 kor. 60 fill.	10 évre szóló kölcsönnél	13 kor. — fill.
15 „ „ „	9 „ 40 „	15 „ „ „	9 „ 70 „
20 „ „ „	7 „ 80 „	20 „ „ „	8 „ 15 „
25 „ „ „	6 „ 90 „	25 „ „ „	7 „ 25 „
30 „ „ „	6 „ 20 „	30 „ „ „	6 „ 55 „
40 „ „ „	5 „ 45 „	40 „ „ „	5 „ 80 „
50 „ „ „	5 „ — „	50 „ „ „	5 „ 40 „
60 „ „ „	4 „ 80 „	60 „ „ „	5 „ 20 „
65 „ „ „	4 „ 70 „	65 „ „ „	5 „ 15 „
70 „ „ „	4 „ 63 „	70 „ „ „	5 „ 10 „

fizetendő évente minden 100 korona után tőketörlesztésre és kamatra.

A 4% záloglevelek 96—97., a 4½% záloglevelek pedig 98—99 kor. készpénzben váltatnak be.

Bővebb felvilágositast barkinek szivesen nyujtok, megkeresésekre azonnal válaszolok.

Zalaegerszeg, 1903. évi julius hó.

Spitzer Hugó.

633/1903. szám.

Árverési hirdetmény.

Benkö György végrehajtató javára, Balogh Gábor végrehajtást szenvedettnél a zalaegerszegi kir. törvényszék 2303/1882. számu végrehajtást és az alsó-lendvai kir. járásbiróság 1903. V. 372/2 számu kiküldetést rendelö végzése alapján 126 kor. 88 fillernyi követelés-hátralék s jár. kielegitésére Dobriban

1903. évi **julius** hó **31**-ik napján

délelötti 11 órakor szarvasmarhák, kukoricza, bor, széna és egyéb ingóságok 1110 kor. becsértékben birói árverés utján fognak eladatni következö általános árverési feltételek mellett: Ha a tárgy becsértéke meg nem igértetnek, az a kikiáltási áron alól is a legtöbbet igérö által megvettnek jelentik ki, még akkor is, ha más árverelö által igéret nem tétetett. Mindentárgy vételára azonnal készpénzben fizetendö, mely-nek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevö birtokába adatik. Ha a legtöbbet igérö a vételárt azonnalle nem fizetne a tárgy azonnal ujabban árveréltetik s ez esetben a fizetest nem teljesitö árverelönek a netalani többlethez igénye nines, ellenben a netalani kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamában résztnem vehet.

Kelt Alsó-Lendván, 1903. évi julius hó 16-ik napján.

Reményfy Jenö,
bir. végrehajtó.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Balkányi Ernő

könyvnyomdájában,

ALSÓ-LENDVÁN.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főmüveit

MAGYAR REMEKIRŐK

FRANKLIN-TÁRSULAT kiadása

czim alatt egyöntetü szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat. Tartalmazza:

*Arany János — Kisfaludy Károly
*Arany László — Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint — Kölcsey Ferencz
*Bajza József — Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel — Madách Imre
Csiky Gergely — Mikes Kelemen
Csokonai V. M. — Pázmán Péter
*Czuczor Gerg. — Petőfi Sándor
Deák Ferencz — Reviczky Gyula
Eötvös József br. — Szechenyi Ist. gr.
Fazekas Mihály — *Szigligeti Ede
*Garay János — Teleki László gr
Gyöngyössi I. — *Tompa Mihály
Gyadanyi József — *Vajda János
Kármán József — Vörösmarty M.
Katona József — Zrinyi Miklós
Kazinczy Fer. — müveit.
*Kemény Zsigm.
Nepies Ivra — Népballadák Kuruczköltészet

* A csillaggal jelzett remekirók kiadási jogát a Franklin-Társulat nagának szerzödésileg biztositotta, ugy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen irók müvei más versenygyüjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekirók 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekirók kiállitása mélto a nemzeti mü jelentöségéhez. Kötése pályanyertes, müvészi, erös angol vászonkötés; a papirja fámentes, soha meg nem sárguló; betüi külön e czélra készültek.

A Franklin-féle Magyar Remekirók öt kötetes sorozatokban jelenik meg: minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekirók előfizetőinek külön kedvezményképen a tavaszszal megjelent uj magyar **Shakspere kiadás, 6** vaskos kötetben, diszkötésben **20** korona — kivételes árban szállittatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona; az eddig forgalomban volt Shakspere kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításaiban közli Shakspere remekeit e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenő, Győry Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspere és értékes kiegészítője a Magyar Remekirók gyüjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekirók-kel egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekirók 55 kötetnyi teljes gyüjtemény ára 220 kor., mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspere kedvezményara 20 kor. a Remekirók előfizetőinek, ha a két mü együttesen rendeltetik meg.

A Franklin-Társulat által kiadott **Magyar Remekirók**

III. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Kazinczy Ferencz müveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

I. sorozat tartalma:

Arany János munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky Gergely szinmüvei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Lévay József.
Vörösmarty munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

II. sorozat tartalma:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Szigligeti Ede szinmüvei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

URANOS-KÉK

ruha-mosáshoz

a legjobb kékitőszer.

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmulhatlan kis üveg 24 fillér, tizszeri mosashoz elegendő. — 1 nagy üveg 1·60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kaphato mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára BUDAPEST, VI. Rózsa-utcza 85.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorssajtóján, Alsó-Lendván.